

ROMA CORREU

Fabio Manfredi/Antonio Dattilo

"Mirar no és només un acte perceptiu, està entrelaçat amb l'experiència, la història i la memòria de l'home donant lloc a una experiència complexa, on no hi ha regles i on veure significa ser constantment sorprès per alguna cosa."

Ways of seeing - John Berger

L'Arsenio treballa a l'oficina de correus, una categoria de treballadors dels que no es van aturar durant la fase més dramàtica de la pandèmia, i com a carter, va continuar distribuint cartes i paquets al llarg del centre de Roma en la normalitat de la seva feina.

Per a l'Arsenio, carter i escenògraf, lliurar la correspondència als codis postals 00186 i 00187 a Roma equival a creuar amb normalitat un escenari tan embuixant com delirant. Els dos codis numèrics identifiquen, de fet, la part de la ciutat que s'estén des del Capitoli fins a la Piazza del Popolo, incloent així la Roma antiga, la renaixentista, la barroca i la del segle XIX. El lockdown, que va buidar totes les ciutats del món, va concedir aquesta exclusivitat a l'Arsenio.

L'Arsenio Luca Pistone és escenògraf, graduat de l'Acadèmia de Belles Arts de Florència. Ha fet pràctiques al Teatre del Maggio Musicale Fiorentino i al Teatre della Pergola de Florència; ha treballat per manifestacions artístiques i culturals de la Cantiere Internazionale d'Art de Montepulciano, al Teatre de l'Òpera de Milà i a Stichting International Opera Producties

(Països Baixos), com a intèrpret d'escena per a sèries de televisió italianes. Ha participat en exposicions col·lectives de pintura escenogràfica i fotografia. És missatger i carter.

TEMPS I ESPAI ELÀSTIC: LA CIUTAT DES DEL PUNT DE VISTA DEL CARTER

Daniela Colafranceschi

El passat mes de maig i amb només 48 anys, ens va deixar Ezio Bosso, un gran artista, director d'orquestra, pianista i compositor, però sobretot un home extraordinari d'una cultura i sensibilitat rares, que va ser capaç d'encantar-nos i emocionar-nos amb la seva música i les seves paraules. Durant el període de confinament, va dir: "Aquests són dies estranys, el temps i l'espai s'han tornat elàstics, de vegades les hores són eternes, de vegades passen volant". Una declaració en la qual trobo perfectament la condició d'aïllament que hem experimentat i a través de la qual també llegeixo l'obra de l'Arsenio.

L'Arsenio treballa a l'oficina de correus, un grup de treballadors que no es va poder aturar durant la fase més dramàtica de la pandèmia, i com a carter, va continuar distribuint cartes i paquets per tot el centre de Roma amb tota normalitat. Una ciutat que no és seva i que sens dubte ha descobert en una dimensió surrealista i metafísica des del silenci i el dolor.

Una ciutat que, com jo, molts de nosaltres no podíem viure i de la qual ens sentíem exclosos; una ciutat a la qual sentíem que pertanyíem "a distància" i que ens va ser retornada a través de les imatges dels drones, com un espai representat, «fixat» pels vídeos, però transmès en dues dimensions; espai virtual monumental, escènic, teatral, efímer.

Temps elàstic entre l'escala d'habitants confinats i una ciutat que mentrestant canvia i es transforma. Espai elàstic entre l'escala d'un buit momentani i l'escala de grandesa monumental; entre la seva bellesa i la seva vanitat sense espectadors.

El de l'Arsenio és també un temps i un espai elàstic: d'una banda el temps d'un horari de treball pel que estava contractat, dins del qual realitzava les rutes i les entregues, gairebé d'una manera aliena a la contingència del moment, respectant la puntualitat i les normes; de l'altra, l'observació d'una Roma de llarg temps que mai ha estat tan «eterna» com durant aquests mesos.

L'espai elàstic d'un viatge ràpid i dinàmic, segons trajectòries i aturades habituals i predeterminades, així com rutes familiars i freqüentades, dins de l'espai anormal, aparentment immòbil i una mica esgarriat.

Un paisatge dins un temps propi, completament paral·lel al nostre i no coincident, un paisatge a dues velocitats que ens emociona i ens commou: la dinàmica, percebuda des d'una motocicleta, viscuda a través de bocins d'espais inesperats de la ciutat; l'altra, la del temps lent, d'una ciutat que a poc a poc es converteix en un jardí, on els intersticis i les zones verdes ofereixen peces salvatges tan sorprenents com eloqüents de la seva generosa i potencial riquesa.

L'Arsenio ens restitueix una condició de la ciutat, però la ciutat ens parla a través de les seves fotografies; dependrà de nosaltres interceptar el diàleg d'aquesta època i l'espai elàstic.

NI ACTORS NI EXTRES

Per l'Arsenio, carter-escenògraf, lliurar correspondència als codis postals 00186 i 00187 de Roma, equival a creuar amb normalitat un escenari tan embuixant com delirant. Els dos codis numèrics identifiquen, de fet, la part de la ciutat que s'estén des del Capitoli fins a la Piazza del Popolo, incloent així l'antiga Roma, la renaixentista, la barroca i la del segle XIX. Treballar en aquest context és gratificant per la seva visió d'escenògraf però complexa pel què implica compartir els seu propi itinerari d'entrega amb la multitud de turistes i visitants, lluitant amb dificultat pel petit espai entre els monuments més rellevants de la història del l'art i l'arquitectura italiana.

El lockdown, que va buidar totes les ciutats del món, va concedir a l'Arsenio, l'exclusivitat d'aquest preciós espai. La pandèmia va confinar turistes i residents a casa seva i moure's per aquesta zona ha estat el privilegi d'uns pocs escollits;

professionals considerats essencials per al nostre còmode confinament i que han tingut aquesta exclusiva. Així, l'Arsenio, ha pogut creuar la ciutat lliurement amb ciclomotor, amb la gratificació de jugar un paper necessari per la comunitat i gaudir d'un privilegi, el de moure's en el buit, posar-se al mig del carrer i construir perspectives centrals cap a contextos meravellosos.

El seu itinerari d'entrega comença al Capitoli, s'endinsa a la Roma de Sisto V a la Via del Corso i, per primera vegada, pot veure l'obelisc de la Piazza del Popolo. Es mou entre el recorregut a través de les Vies di Ripetta i Babuino, en el trident pot veure l'axialitat entre la Piazza di Spagna i l'emperador August.

L'Arsenio és el protagonista/escenògraf d'un espai delimitat per un context magnífic, un pla horitzontal, el cel. Les escenes finament treballades per artistes, Papes i Emperadors, són per primera vegada visibles i perceptibles en la seva totalitat; l'Arsenio té l'oportunitat d'apreciar els detalls, els materials, els signes del temps generalment ocults per la presència de visitants. El pla horitzontal és una superfície totalment desconeguda per a l'Arsenio i per a qualsevol altra persona. Sol estar amagat per la gran densitat de persones que hi acudeixen, però es desvetlla en aquesta desolació com una fina catifa sota els edificis, homogènia i brillant amb llambordes, subratllada en els salts d'alçada i en els efectes de les línies de travertí blanc. El pla horitzontal del cel és la prova de la nostra reclusió i els seus efectes. Va mostrar la primavera, i va reverberar l'avanç progressiu del temps. Els pèls d'herba entre les pedres negres han esdevingut cada vegada més consistents, s'han multiplicat i el negre del fons s'ha convertit gradualment en una catifa extraordinàriament ombrejada. El privilegi ha estat veure que la Piazza del Pantheon s'ha anat convertint gradualment en un jardí i la meravellosa estàtua de Bernini ha destacat sobre el nou camp de la Plaça Navona.

"Que maca seria una pel·lícula feta només de cases" confessa Nanni Moretti en la seva pel·lícula "Caro diario" (Estimat diari), mentre creua una Roma deserta el mes d'agost. "La cosa que més em plau és caminar i veure les cases i els barris" admet el director/protagonista, conduint una Vespa per la ciutat menys monumental de la perifèria i dels barris residencials.

La pandèmia ens va induir a interactuar passivament amb el món "de fora"; ens ha obligat a abandonar el conjunt amb el qual solem recitar la nostra part per acomodar-nos a platea tot relegant-nos a espectadors interessats.

Des d'una còmoda butaca, vam assistir a la projecció d'una pel·lícula ambientada en la nostra vida quotidiana que no comptava amb cap actor ni cap extra; una història realista i visionària al mateix temps, del que estava succeint fora en la nostra absència. Tot i que el cinema ja ens havia acostumat a veure els nostres paisatges privats d'humanitat per necessitats narratives, la pel·lícula que vam presenciar durant el confinament ens va fer espectadors més implicats perquè el plató no estava gaire lluny de la butaca, terriblement realista i sobretot inaccessible. Certament, l'Arsenio va pensar en Nanni Moretti i el seu viatge amb Vespa; segurament, es va sentir l'amo de tot.